

ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 20 – 05 – 2012

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΠΕΡΙΚΟΠΗ

(Πρξ. ιστ' 16 – 34)

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐγένετο πορευομένων ἡμῶν τῶν Ἀποστόλων εἰς προσευχὴν παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα Πύθωνος ἀπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν πολλὴν παρεῖχεν τοῖς κυρίοις αὐτῆς μαντευομένη. Αὕτη κατακολουθοῦσα τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν ἔκραζε λέγουσα· Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου εἰσίν, οἵτινες καταγγέλλουσιν ὑμῖν ὁδὸν σωτηρίας. Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Διαπονηθεὶς δὲ Παῦλος καὶ ἐπιστρέψας τῷ πνεύματι εἶπε· Παραγγέλλω σοι ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξελθεῖν ἀπ' αὐτῆς· καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπίς τῆς ἐργασίας αὐτῶν ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν εἴλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς εἶπον· Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, καὶ καταγγέλλουσιν ἔθνη ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν Ῥωμαίοις οὖσι. Καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ' αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ περιορήξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδίσειν, πολλὰς τε ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς ἔβαλον εἰς φυλακὴν, παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς· ὃς παραγγελίαν τοιαύτην εἰληφώς, ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν καὶ τοὺς πόδας ἠσφαλίσατο αὐτῶν εἰς τὸ ξύλον. Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σίλας προσευχόμενοι ὕμνον τὸν Θεόν, ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι· ἄφνω δὲ σεισμός ἐγένετο μέγας ὥστε σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμοτηρίου, ἀνεώχθησάν τε παραχορῆμα αἱ θύραι πᾶσαι, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη. Ἐξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ καὶ ἰδὼν ἀνεωγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἔμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν, νομίζων ἐκπεφευγῆναι τοὺς δεσμίους. Ἐφώνησε δὲ φωνῇ μεγάλη ὁ Παῦλος λέγων· Μηδὲν πράξης σεαυτῷ κακόν· ἅπαντες γὰρ ἐσμεν ἐνθάδε. Αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησε, καὶ ἔντρομος γενόμενος προσέπεσεν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ, καὶ προαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω ἔφη· Κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ; Οἱ δὲ

εἶπον· Πίστευσον ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. Καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. Καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν, καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες παραχρῆμα, ἀναγαγὼν τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ παρέθηκε τράπεζαν, καὶ ἠγαλλιάσατο πανοικεῖ πεπιστευκῶς τῷ Θεῷ.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΕΡΙΚΟΠΗ

(Ιω. θ' 1 – 38)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παράγων ὁ Ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς· Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· Ραββί, τίς ἡμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῆ; Απεκρίθη Ἰησοῦς· Οὔτε οὗτος ἡμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῆ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. Ἐμέ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με ἕως ἡμέρας ἐστίν· ἔρχεται νῦν ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾧ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. Ταῦτα εἰπὼν ἔπτυσεν χαμαὶ καὶ ἐποίησε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὑπαγε νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, ὃ ἐρμηνεύεται ἀπεσταλμένος. ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο, καὶ ἤλθε βλέπων. Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον ὅτι τυφλὸς ἦν, ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθημένος καὶ προσαιτῶν; Ἄλλοι ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν· ἄλλοι δὲ ὅτι ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν. ἐκεῖνος ἔλεγεν ὅτι ἐγὼ εἰμι. Ἐλεγον οὖν αὐτῷ· Πῶς ἀνέφχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί; Απεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· Ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησε καὶ ἐπέχρισέ μου τοὺς ὀφθαλμούς καὶ εἶπέ μοι· Ὑπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ καὶ νίψαι· ἀπελθὼν δὲ καὶ νιψάμενος ἀνέβλεψα. Εἶπον οὖν αὐτῷ· Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; λέγει· Οὐκ οἶδα. Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τὸν ποτε τυφλόν. Ἦν δὲ σάββατον ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνέφξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. Πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Πηλὸν ἐπέθηκέ μου ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐνίψαμην, καὶ βλέπω. Ἐλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές· Οὗτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἔστι παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. ἄλλοι ἔλεγον· Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. Λέγουσι τῷ τυφλῷ πάλιν· Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἠνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ

δὲ εἶπεν ὅτι προφήτης ἐστίν. Οὐκ ἐπίστευον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι τυφλὸς ἦν καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν ἄρτι βλέπει; Ἀπεκρίθησαν δὲ αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον· Οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη· πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἶδαμεν, ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε, αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει. Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἤδη γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα, ἐάν τις ὁμολογήσῃ Χριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται. Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε. Ἐφώνησαν οὖν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον ὃς ἦν τυφλός, καὶ εἶπον αὐτῷ· Δὸς δόξαν τῷ Θεῷ· ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἁμαρτωλὸς ἐστίν. Ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· Εἰ ἁμαρτωλὸς ἐστίν οὐκ οἶδα· ἐν οἶδα, ὅτι τυφλὸς ὦν ἄρτι βλέπω. Εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν· Τί ἐποίησέ σοι; πῶς ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Εἶπον ὑμῖν ἤδη, καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί πάλιν θέλετε ἀκούειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι; Ἐλοιδόρησαν αὐτὸν καὶ εἶπον· Σὺ εἶ μαθητὴς ἐκείνου· ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως ἐσμὲν μαθηταί. Ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι Μωϋσεὶ λελάληκεν ὁ Θεός· τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν. Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐν γὰρ τούτῳ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἶδατε πόθεν ἐστί, καὶ ἀνέωξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς. Οἶδαμεν δὲ ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ Θεὸς οὐκ ἀκούει, ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβῆς ἦ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει. Ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἤνοιξέ τις ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου· Εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ Θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω. Ἦκουσεν Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὐρών αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ· Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ; Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε· Καὶ τίς ἐστι, Κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν; Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Καὶ ἐώρακας αὐτὸν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. Ὁ δὲ ἔφη· Πιστεύω, Κύριε· καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

Η «ΕΥΡΥΧΩΡΙΑ» ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΗΣ ΤΩΝ ΦΙΛΙΠΠΩΝ

π. Βασίλειος Ι. Καλλιακμάνης

α) Μετά τη ζωνρή διαφωνία και τον «παροξυσμό» μεταξύ των Αποστόλων Παύλου και Βαρνάβα στην Αντιόχεια, οι δρόμοι τους χώρισαν. Κι αυτό έγινε προφανώς κατά πρόνοια Θεού. Ο Βαρνάβας πήρε το Μάρκο και πήγε με πλοίο στην Κύπρο, ενώ ο Παύλος με συνοδό το Σίλα, αφού περιόδευσε σε διάφορα μέρη της Συρίας, Κιλικίας, Φρυγίας, Γαλατίας κ. ά., έφθασε στην Τρωάδα. Εκεί είδε σε όραμα ένα Μακεδόνα να τον καλεί για βοήθεια: «Διαβάς εις Μακεδονίαν βοήθησον ημίν» (Πράξ. 16,9). Το όραμα αυτό θεωρήθηκε θεία πρόσκληση για τη μεταφορά του λυτρωτικού μηνύματος στην Ευρώπη.

β) Από την Τρωάδα οι Απόστολοι Παύλος και Σίλας με πλοίο μέσω Σαμοθράκης έφθασαν στη Νεάπολη, τη σημερινή Καβάλα, και στη συνέχεια επισκέφθηκαν τη σπουδαιότερη πόλη της περιοχής, τους Φιλίππους. Εδώ ιδρύεται η πρώτη Εκκλησία της Ευρώπης. Η Λυδία δέχεται το ελπιδοφόρο ευαγγελικό κήρυγμα και βαπτίζεται χριστιανή με την οικογένειά της. Αλλά η παραμονή του Αποστόλου Παύλου στους Φιλίππους δεν ήταν ακίνδυνη και ανέφελη. Κι αυτό φαίνεται από τις πληροφορίες που διασώζει ο ευαγγελιστής Λουκάς στο σημερινό αποστολικό ανάγνωσμα (Πράξ. 16,16-34). Όμως, ο άνθρωπος του Θεού δε δειλιάζει μπροστά στους κινδύνους. Διαθέτει πνευματικό σθένος, που πηγάζει από την ελπίδα του στον Θεό, και μεταβάλλει ακόμη και τη δυσχερέστερη κατάσταση σε ευλογία, όπως θα φανεί στη συνέχεια!

γ) Στους Φιλίππους μια μέρα που οι Απόστολοι Παύλος και Σίλας πήγαιναν στον τόπο της προσευχής, τους ακολουθούσε μια δούλη που είχε μαντικό πνεύμα, αποφέροντας πολλά κέρδη στους κυρίους της, και φώναζε: «Αυτοί οι άνθρωποι είναι δούλοι του υψίστου Θεού, που σας κηρύττουν οδό σωτηρίας». Το ίδιο συνέβαινε για πολλές ημέρες. Ο Παύλος καταπονήθηκε από αυτή την κατάσταση και γυρίζοντας είπε στο ακάθαρτο πνεύμα: «Σε προστάζω στο όνομα του Ιησού Χριστού να βγεις απ' αυτήν». Αλλά ενώ η γυναίκα θεραπεύτηκε, οι κύριοί της βλέποντας ότι χάθηκε η ελπίδα του κέρδους που είχε από την εργασία της, έπιασαν τους Αποστόλους και τους παρέδωσαν στους άρχοντες της πόλης.

δ) Ακολούθησαν ραβδισμοί και φυλάκιση σε εσωτερικό κελί. Γύρω στα μεσάνυχτα, οι Απόστολοι έψελναν ύμνους στο Θεό και οι φυλακισμένοι τους άκουγαν. Ξαφνικά έγινε μεγάλος σεισμός, σαλεύτηκαν τα θεμέλια της φυλακής, άνοιξαν οι πόρτες και λύθηκαν τα δεσμά των φυλακισμένων. Ξύπνησε ο δεσμοφύλακας κι όταν είδε τις πόρτες της φυλακής ανοιχτές, τράβηξε το σπαθί του και ήθελε να σκοτωθεί, νομίζοντας ότι οι φυλακισμένοι είχαν δραπετεύσει. Τον πρόλαβε ο Παύλος φωνάζοντας δυνατά: «Μην κάνεις κανένα κακό στον εαυτό σου, γιατί όλοι είμαστε εδώ».

ε) Το γεγονός αυτό συγκλόνησε το δεσμοφύλακα, ο οποίος δέχθηκε το ευαγγελικό κήρυγμα, βαπτίστηκε ο ίδιος και η οικογένειά του, ενώ παράλληλα φρόντισε τις πληγές των Αποστόλων και

τους παρέθεσε τραπέζι. Είναι χαρακτηριστικό ότι, η αποστολική ιδιότητα δεν ατονεί ούτε κάτω από τις πιο αντίξοες συνθήκες. Ο Απόστολος Παύλος μετέβαλε με την προσευχή και τον τρόπο του σε Εκκλησία ακόμη και τη φυλακή. Ενώ άλλοι μετατρέπουν την Εκκλησία σε φυλακή, εκείνος κάνει ακριβώς το αντίθετο. Αποκαλύπτει ότι κάθε χώρος μπορεί να γίνει άμβωνας ιερός και τόπος φανερώσεως της χάριτος.

στ) Γράφει χαρακτηριστικά ο ιερός Χρυσόστομος ερμηνεύοντας την περικοπή: Εισήλθαν στο δεσμωτήριο οι αλυσίδες του Παύλου και όλα εκεί έγιναν Εκκλησία, «και σώμα Χριστού πάντας εποίησε, και τράπεζαν έθηκε πνευματικήν, και ωδίνας έτεκεν, εφ αις άγγελοι χαίρουσι». Ο άνθρωπος του Θεού είναι ευρύχωρος και αφήνει χώρο και για τους άλλους. Επειδή έχει την αναφορά του στον Άρχοντα της αγάπης και από εκείνον εμπνέεται, δε γίνεται μικρόψυχος και μικροπρεπής. Αποκαλύπτει την ευρυχωρία κάθε φυλακής, αλλά και τα χαρακτηριστικά της χριστιανικής ελευθερίας.

ζ) Αυτό φαίνεται εναργέστατα, όταν μελετήσει κάποιος προσεκτικά την επιστολή του Αποστόλου Παύλου προς *Φιλιπησίους*. Η επιστολή αυτή γράφεται από τη φυλακή της Ρώμης, αλλά το περιεχόμενό της αποπνέει την ελευθερία των τέκνων του Θεού. Κεντρικές έννοιες, το μυστήριο της κενώσεως και θείας συγκαταβάσεως, η χριστιανική χαρά αλλά και η εσχατολογική προοπτική του χριστιανού. Γράφει με πνευματική λεπτότητα και διάκριση ο Παύλος: Οι σκέψεις όσων αρνούνται τον Σταυρό του Χριστού είναι προσκολλημένες στα επίγεια. Εμείς όμως, αντίθετα, είμαστε πολίτες του ουρανού, απ' όπου περιμένουμε να έρθει ο σωτήρας μας, ο Κύριος Ιησούς Χριστός. Αλήθεια, μήπως χρειάζεται να λάβουμε σοβαρά υπόψη την αποστολική διδαχή, κι αφήνοντας στην άκρη τον παραλογισμό και την απελπισία των ημερών να εμπνευσθούμε από τη δημιουργική ελπίδα της Αναστάσεως;